

Asia: VN/5477/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulosottokaaren muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Insolvenssioikeudellinen Yhdistys ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulosottokaaren muuttamisesta VN/5477/2022 oikeusministeriön lausuntopyynnön mukaisesti

Oikeusministeriö on pyytänyt Insolvenssioikeudellinen Yhdistys ry:ltä (The Finnish Insolvency Law Association, jäljempänä ”FILA”) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulosottokaaren muuttamisesta VN/5477/2022.

FILA kiittää oikeusministeriötä tilaisuudesta antaa asiaa koskeva lausunto ja lausumme luonnoksesta hallituksen esitykseksi kunnioittaen seuraavaa;

Yleiset huomiot

Esitysluonnoksen tavoitteena on helpottaa pienituloisten ulosottovelallisten asemaa lisäämällä heidän käyttöönsä jäävien tulojen määrää, mikä on FILA:n mielestä tavoiteltavaa. Vapaakuukaudet saattavat joissakin tapauksissa aiheuttaa velkojille menetyksiä vanhentumisajan kulumisen myötä. Lopulliset vanhentumisajat ovat kuitenkin yksityisoikeudellisten saatavien osalta pitkiä, joten vaikutuksen voidaan käytännössä olettaa olevan vähäinen. Tästä syystä FILA ei pidä edellä mainittua seikkaa esteenä vapaakuukausijärjestelmän kehittämiseksi.

FILAn näkemyksen mukaan ulosmittausjärjestelmän suhde etenkin vapaakuukausien laajentamisen osalta sosiaaliturvajärjestelmään tulisi huomioida yhtenä kokonaisuutena. FILAn näkemyksen

mukaan vapaakuukausien vaikutus viimesijaisen taloudellisen tuen tarpeeseen olisi hyvä selvittää, sillä on mahdollista, että vapaakuukaudet vähentävät toimeentulotuen tarvetta.

Vapaakuukausijärjestelmän ja muiden vaihtoehtojen vertailua

FILA pitää hyvänä, että esitysluonnos ei lisäisi niiden velallisten lukumäärää, jotka jäävät kokonaan ulosmittauksen ulkopuolelle (suojaosuuden korottamisen myötä vaikutus olisi päinvastainen). FILA on myöskin siinä ymmärryksessä, että ehdotetut uudistukset ovat toteutettavissa toivotulla nopealla aikataululla.

Kritiikkiä

FILA huomauttaa, että se ei pidä perusteltuna sitä, että ylemmissä tuloluokissa voitaisiin antaa kolme vapaakuukautta vuodessa UK 4:52:n 3-kohdassa mainitusta syystä. FILAn näkemyksen mukaan ensisijassa tällaisessa tapauksessa velallisen on karsittava elinkustannuksia. Lisäksi voidaan ajatella, että velallisten tasavertainen kohtelu ja lainsäädäntöuudistuksen päämäärä ei toteudu, jos suurempituloisille jäisi vapaakuukausien vuoksi enemmän ns. ylimääräisiä varoja käyttöön, kuin esimerkiksi pienempituloisella useammasta vapaakuukaudesta.

Lopuksi

FILA katsoo yllä olevin huomautuksin, että esitysluonnos on kokonaisuudessaan onnistunut. Muutoksen voidaan arvioida pienentävän perimistulosta ja pidentävän ulosottoasioiden keskimääräistä käsittelyaikaa, mutta tämä ei kuitenkaan kohtuuttomasti heikennä velkojien asemaa. Esitysluonnoksella ei myöskään vaikuttaisi olevan haittavaikutuksia velallisen kannalta. Velallisen kuitenkin tulee voida lyhentää velkaansa vapaakuukausista huolimatta, mikäli esimerkiksi korkotasoa on korkea.

Helsingissä 27. päivänä heinäkuuta 2022

INSOLVENSSIOIKEUDELLINEN YHDISTYS RY

Elina Pesonen

Hallituksen varapuheenjohtaja

Rantanen Olli
Insolvenssioikeudellinen yhdistys ry